

Соопштение за прв колоквиум за предметот Судски систем кое се однесува на студентите од прва година на Правен факултет Кичево – Дисперзирани студии во Струга

Почитувани,

Со оглед на тоа дека предавањата од прв колоквиум по Судски систем во Струга беа завршени во предвидениот рок и според предвидената програма, по овој предмет за прв колоквиум нема да се одржуваат on line предавања.

Во текот на сите претходни предавања бевте информирани за задолжителната литература и за темите на кои треба да обрнете посебно внимание при подготовка на првиот колоквиум по предметот Судски систем. Но за да нема недоразбирања, во ова соопштение уште еднаш ќе напоменам неколку позначајни прашања:

I. Задолжителна литература

Судски систем од Вонред. проф. д-р. Светлана Вељаноска

(**Напомена** – да се внимава на законските измени кои беа посочувани во текот на предавањата и кои се однесуваат на соодветните институции)

II. Темы и прашања за прв колоквиум

1. Извори на судскиот систем

- а) Уставни одредби за судската постапка
- б) Човекови права и слободи кои се гарантирани со меѓународните конвенции
- в) Закони кои ги применува судот во делењето на правдата
- г) Закони за функционирање на судот како институција
- д) Меѓународни конвенции
- ѓ) Правото на ЕУ
- е) Кодекс на професионална етика
- ж) Науката за судскиот систем – само Предмет на проучување
- з) Англосаксонско (прецедентно, common law) и континентално (законско, civil law) право

2. Судска власт

3. Судска функција

4. Судот како јавна служба

5. Судот во различни системи на власта

- а) Претседателски модел – САД
- б) Парламентарен модел – В. Британија, Италија, Јапонија
- в) Мешовит модел
- г) Судскиот систем во поделбата на власта во Република Северна Македонија

6. Односи на судот со другите власти

- а) Односи на судот со законодавната власт
- б) Односи на судот и јавното обвинителство со извршната власт
- в) Односи на судот со граѓаните

7. Судското право во контекст на заштита на човековите права

- а) Право на еднаков пристап пред суд
- б) Право на правично судење

- в) Право на независен и непристрасен суд
- г) Право на „природен судија“
- д) Право на судење во разумен рок

8. Меѓународни стандарди за независност и непристрасност на судот

- а) Независната положба на суд во однос на законодавна и извршна власт
- б) Независност на судиите

9. Функцијата на Уставниот суд во заштита на човековите слободи и права

10. Судење во разумен рок

- а) Право на судење во разумен рок според ЕКЧП
- б) Постапка пред Врховен суд за право на судење во разумен рок
- в) Критериуми за оценување на должината на постапката според ЕСЧП
- г) Фактори кои влијаат на одовлекување на кривичната постапка (**Напомена** – оваа тема треба да се прилагоди на законските измени, како што беше напоменато на самите предавања)
- д) Фактори кои доведуваат до одложување на граѓанската постапка
- ѓ) Преоптовареност на судовите
- е) Дејството на одлуките на ЕСЧП

11. Судски систем

- а) Поим за судски систем
- б) Два типа на судски системи

12. Судски систем на Република Северна Македонија – само основните начела и тоа:

- а) Структурно - функционални начела
- б) Начела за односите со другите системи во д-та без кои судскиот систем не може да функционира

13. Судски совет – поим

- а) Уставни и законски основи
- б) Надлежности на судски совет
- в) Седница и претседател, состав и мандат
- г) Постапка за избор на Судски совет
- д) Избор на судии
- ѓ) Престанок на судската функција

14. Врховен суд на Република Северна Македонија

- а) Трите оддели
- б) Положба на Врховниот суд
- в) Надлежности на Врховниот суд
- г) Организација на Врховниот суд
- д) Општа седница на Врховен суд
- ѓ) Одржување на општа седница
- е) Избор и разрешување на судии и претседател на ВС

15. Апелациони судови – со посебно внимание на надлежностите

16. Основни судови - со посебно внимание на надлежностите

- а) Основни судови со основна надлежност

б) Основни судови со проширена надлежност

17. Управен суд

а) Состав и оддели

б) Надлежности на Управниот суд

в) Задолжителност на пресуди на управен суд

18. Уставен суд

а) Положба на УС во однос на другите институции

б) Состав и избори во Уставен суд

в) Независност на Уставниот суд

г) Надлежности на Уставен суд

- Контрола на уставноста и законитоста

- Заштита на слободите и п-та на човекот и граѓаните

- Решава позитивен и негативен судир на надлежност

- Одлучува за одговорност на Претседателот на РМ

- Утврдува услови за престанок на ф-та Претседател на РМ

- Одлучува за имунитет

д) Одлуки кои ги носи Уставен суд

- Укинувачки/поништувачки - контрола на уставност/законитост на акти

- Одлуки за судир на надлежност меѓу определени органи

- Одлуки за заштита на слободите и правата

- Одлуки за одговорност на Претседателот на РСМ

ѓ) Решенија на Уставен суд

е) Извршување на одлуките на Уставен суд

ж) Постапки пред Уставен суд

- Претходна постапка

- Седница

- Советување и гласање

з) Видови постапки според надлежноста на УС

- Постапка за контрола на уставноста и законитоста

- Постапка за заштита на слободите и правата на човекот и граѓанинот

- Постапка за решавање на судир на надлежност

- Постапка за утврдување одговорност на Претседателот на РСМ

- Постапка за одземање на имунитет на Претседателот на РСМ

- Постапка за утврдување на трајно загубена способност на судија на УС

19. Правосудна управа

20. Судска управа

21. Судски буџет

Доколку во текот на подготовките за првиот колоквиум имате некакви дилеми, прашања или нејаснотии околу материјалот, можете слободно да се обратите до мене на email nikola.tuntevski@uklo.edu.mk. Исто така лице за контакт од Вашата генерација е Вашата колешка Марија Димитријевска, која има со мене и телефонски контакт и преку која можете исто така да ми се обратите.

Што се однесува до терминот и начинот на спроведување на проверката на знаења за првиот колоквиум по Казнено право, ќе бидете дополнително информирани.

Ви посакувам успех во подготовка на првиот колоквиум.

Со почит,
Вонред, проф. д-р. Никола Тунтевски